

برنامه‌های دیپلماتیک افغانستان

جنوری ۲۰۲۵

برنامه و رویدادهای پیش رو (جنوری - مارچ ۲۰۲۵)

پنج عضو جدید شورای امنیت، از جنوری ۲۰۲۵: پاکستان، دانمارک، یونان، پاکستان، پاناما و سومالی به عنوان اعضای غیر دائم شورای امنیت برای دوره‌ای دو ساله از ۱ جنوری ۲۰۲۵ فعالیت خود را آغاز خواهند کرد. این کشورها جانشین اکوادور، جاپان، مالتا، موزامبیک و سونیس خواهند شد که دوره فعالیت آنها در ۳۱ دسامبر به پایان می‌رسد. هشدار: گزارش شده است که پاکستان به ایفای نقش هماهنگ کننده ژاپن در قطعنامه‌های مرتبط با افغانستان ابراز علاقه کرده است.

هشدار: تعامل با اعضای جدید شورای امنیت برای اطمینان از تداوم و تقویت واکنش‌های بین‌المللی به چالش‌های افغانستان بسیار حیاتی است. این می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ایجاد روابط با اعضای جدید برای آگاه کردن آنها در مورد مسائل کلیدی و تأکید بر اهمیت حفظ تحریم‌ها، سازوکارهای نظارتی و پاسخگویی به حقوق بشر.
- تعامل مستقیم با پاکستان برای تأکید بر اهمیت مبارزه با تروریسم و ثبات منطقه‌ای در نقش هماهنگی آن‌ها.
- آگاه کردن آنها از اهمیت‌شامل ساختن جامعه مدنی افغانستان، به منظور اطمینان از نمایندگی دیدگاه‌های متنوع در فرآیندهای تصمیم‌گیری سازمان ملل.

نمایندگان ویژه و نشست احتمالی روند دوحه: گزارش‌ها حاکی از آن است که نمایندگان ویژه در اوایل ۲۰۲۵ برای بحث در مورد تعامل دیپلماتیک با افغانستان دیدار خواهند کرد و بر حقوق زنان، کمک‌های بشردوستانه و استراتژی‌های بین‌المللی برای واکنش به سیاست‌های طالبان تمرکز خواهند داشت. **هشدار:** جلسات آینده روند دوحه نباید به حذف جامعه مدنی و موضوعات حقوق بشری ادامه یابد، چرا که این امر مانع از گفتگوهای معنادار و ادغام دیدگاه‌های متنوع می‌شود که برای مقابله موثر با چالش‌های افغانستان ضروری هستند. مدافعان باید با دیپلمات‌های بین‌المللی و نمایندگان ویژه دیدار کنند تا دیدگاه‌های متنوعی ارائه داده و اطمینان حاصل کنند که نگرانی‌ها شنیده می‌شوند. مدافعان باید با سازمان ملل و ذی‌نفعان بین‌المللی، به‌ویژه چین، روسیه و ایران، همکاری کنند تا گفت‌وگویی جدی و معنادار درباره صلح که حقوق بشر، به‌ویژه حقوق زنان و اقلیت‌ها را در اولویت قرار می‌دهد، صحبت کنند و دیدگاه‌های مختلف، از جمله صدای جامعه مدنی، رانیز شامل کنند. بدون این تغییرات، نشست دوحه خطر محدود شدن از نظر دامنه و تأثیر را به همراه خواهد داشت.

راهکارهای پیشنهادی شامل موارد زیر می‌تواند باشد:

- تشویق نمایندگان ویژه سازمان ملل و ذی‌نفعان کلیدی به درگیر کردن نمایندگان جامعه مدنی در گروه‌های کاری
- پیشنهاد سازوکارهایی برای نظارت بر تعهدات حقوق بشری و تضمین پاسخگویی
- برجسته کردن اهمیت گفت‌وگوی فراگیر برای یافتن راه‌حل‌های پایدار در افغانستان از طریق ارتباط مستقیم با کشورهای شرکت‌کننده.

طرح نیازها و پاسخ بشردوستانه افغانستان ۲۰۲۵: از سال ۲۰۲۵، سازمان ملل متحد فراخوان تأمین بودجه ای را برای کمک به بحران مداوم افغانستان آغاز کرده است، جایی که ۲۲.۹ میلیون نفر به دلیل فروپاشی اقتصادی، محدودیت‌های حقوقی، بلاهای طبیعی و آوارگی گسترده نیازمند کمک هستند. برای رسیدگی به این وضعیت، نهادهای بشردوستانه بر کمک به ۱۶.۸ میلیون نفر با یک طرح جامع تمرکز خواهند کرد که شامل موارد زیر است:

کمک غذایی: رسیدگی به ناامنی غذایی برای ۱۴.۸ میلیون نفر.

خدمات صحی: گسترش خدمات بهداشت برای مادران، تولید مثل، و خدمات اولیه صحی.
سرپناه: فراهم کردن مسکن اضطراری و ملزومات برای جمعیت‌های آواره.
آب و بهداشت: تضمین دسترسی به آب آشامیدنی سالم و لوازم بهداشتی.
آموزش: حمایت از دسترسی به آموزش، به ویژه برای کودکان.
حمایت و حفاظت: ارائه کمک‌های حقوقی، حمایت روانی-اجتماعی و مکان‌های امن برای گروه‌های آسیب پذیر.
کمک‌های نقدی: ارائه پول نقد برای نیازهای فوری و معیشتی.

پایان دوره مأموریت یوناما در ۱۷ مارچ ۲۰۲۵: در تاریخ ۱۴ مارچ ۲۰۲۴، شورای امنیت سازمان ملل متحد به‌به اتفاق آرا مأموریت هیئت معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) را تا ۱۷ مارچ ۲۰۲۵ تمدید کرد. قطعنامه ۲۷۲۷ (۲۰۲۴) تأکید زیاد بر اهمیت حضور دوامدار یوناما، هماهنگی با ذی‌نفعان، و ایمنی کارکنان سازمان ملل می‌کند. دبیرکل سازمان ملل متحد به‌صورت فصلی در مورد وضعیت افغانستان و اجرای مأموریت یوناما گزارش می‌دهد. جلسه بعدی در ماه مارچ برگزار خواهد شد. **هشدار:** تمدید مأموریت فرصتی است برای بیان نگرانی‌ها یا پیشنهادهای در مورد وظایف یوناما، از جمله این که آیا باید در مأموریت یا نحوه اجرای آن تغییراتی اعمال شود یا خیر. فهرست کامل وظایف یوناما در بند ۵ مأموریت سال ۲۰۲۲ ذکر شده است:

https://unama.unmissions.org/sites/default/files/res_2626_2022_e.pdf

رویدادهای گذشته (دسامبر ۲۰۲۴)

بیانیه مشترک در باره افغانستان: نمایندگان ویژه کانادا، اتحادیه اروپا و دیگر کشورها در تاریخ ۱۶ دسامبر ۲۰۲۴ در جینیوا با یوناما، سازمان همکاری اسلامی (OIC) و بانک جهانی دیدار کردند تا به چالش‌های بشردوستانه و امنیتی افغانستان بپردازند. این گروه نگرانی شدید خود را نسبت به محدودیت‌های رو به افزایش طالبان بر زنان و دختران، از جمله ممنوعیت اخیر آموزش پزشکی برای زنان، ابراز کرده و خواستار لغو فوری این سیاست‌های تبعیض آمیز شدند. آن‌ها بر تهدید مداوم تروریسم در افغانستان تأکید کردند و طالبان را به اجرای کامل قطعنامه ۲۵۹۳ شورای امنیت سازمان ملل برای مقابله با گروه‌هایی مانند داعش و سایر سازمان‌های تروریستی که همچنان آزادانه در این کشور فعالیت می‌کنند، فراخواندند. این نمایندگان همچنان خواستار ایجاد یک سیستم سیاسی فراگیر شده و بر نقش مهم سازمان‌های غیردولتی (NGOs) در حمایت از جمعیت‌های آسیب پذیر تأکید کردند. شرکت‌کنندگان بر لزوم همکاری‌های منطقه‌ای عمیق‌تر برای مقابله با تهدیدهایی مانند تروریسم و مهاجرت غیرقانونی تأکید کرده و از تلاش‌های مداوم سازمان ملل، یوناما و دیگر نهادهای بشردوستانه برای کاهش بحران‌های اجتماعی و انسانی در افغانستان تقدیر کردند.

شورای امنیت سازمان ملل مأموریت تیم نظارت بر تحریم‌های افغانستان را تمدید کرد: در تاریخ ۱۳ دسامبر، شورای امنیت سازمان ملل، مأموریت تیم نظارت بر تحریم‌های افغانستان را به مدت ۱۴ ماه دیگر به اتفاق آرا تمدید کرد و تحریم‌ها علیه طالبان، از جمله مسدودسازی دارایی‌ها، ممنوعیت سفر و تحریم تسلیحاتی را حفظ نمود. نماینده ایالات متحده این قطعنامه را مورد استقبال قرار داد و آن را برای ثبات افغانستان حیاتی خواند و بر اجرای دقیق آن برای اطمینان از کارکرد در مقابله با تهدیدات علیه صلح و امنیت تأکید کرد.

جلسه شورای امنیت سازمان ملل در مورد افغانستان: شورای امنیت سازمان ملل در تاریخ ۱۲ دسامبر جلسه‌ای در مورد افغانستان برگزار کرد. در این جلسه، نماینده دائم معاون اکوادور به گزارشی اشاره کرد که دخالت چهره‌های کلیدی طالبان در تولید و قاچاق مواد مخدر را نشان می‌دهد. نماینده ایران نگرانی‌هایی را در مورد حضور رو به رشد داعش و القاعده مطرح کرد و محدودیت‌های طالبان بر زنان را عامل تشدید بحران انسانی دانست. وی بر اصلاحات سیاسی و اقدام علیه تولید مواد مخدر تأکید زیاد نمود.

روزا اوتونبایوا، رئیس یوناما، تأکید کرد که محدودیت‌های طالبان بر زنان در همکاری با سازمان‌های ملی و بین‌المللی به شدت تلاش‌های بشردوستانه را مختل می‌کند و خواستار دفاع قوی و اقدامات جدی شد. تام فلچر، معاون دبیرکل امور بشردوستانه و هماهنگ‌کننده امداد اضطراری، نسبت به فقر فزاینده، ناامنی غذایی، و فروپاشی سیستم بهداشت و درمان در افغانستان هشدار داد و بر اقدام فوری برای حفاظت از زندگی میلیون‌ها نفر تأکید کرد.

نماینده چین به تهدیدات امنیتی جهانی از سوی گروه‌های تروریستی مستقر در افغانستان اشاره کرد و بر لزوم اتحاد بین‌المللی تأکید نمود. در همین حال، رویا محبوب انتقاد کرد که زنان از مذاکرات نمایندگان طالبان کنار گذاشته شده‌اند و این مسئله را با آپارتاید جنسیتی و چالش‌های گسترده تر صلح و امنیت مرتبط دانست.

جلسه سازمان پیمان امنیت جمعی (CSTO) در مسکو و قانون روسیه درباره حذف گروه‌های تروریستی: در تاریخ ۱۲ دسامبر، گروه کاری افغانستان سازمان پیمان امنیت جمعی در مسکو جلسه‌ای برگزار کرد و تأکید کرد که تهدیدات تروریستی علیه کشورهای عضو عمدتاً از افغانستان نشأت می‌گیرد. نمایندگان سازمان ملل متحد، سازمان همکاری شانگهای و سایر نهادها نیز در این جلسه حضور داشتند. مباحثات بر چالش‌های امنیتی منطقه‌ای ناشی از گروه‌های تروریستی مستقر در افغانستان متمرکز بود و بر تلاش‌های جمعی برای مقابله با تهدیدات فرامرزی و حفظ ثبات در آسیای مرکزی تأکید شد. در همین حال، در تاریخ ۱۷ دسامبر، مجلس قانون‌گذاری روسیه قانونی را تصویب کرد که به دولت اجازه می‌دهد سازمان‌های تروریستی، از جمله طالبان، را از فهرست حذف کند، که می‌تواند راه را برای به رسمیت شناختن دیپلماتیک طالبان هموار کند.

دیدار سرپرست وزارت صحت عامه با سازمان جهانی صحت: در تاریخ ۹ دسامبر، وزارت صحت عامه طالبان گزارش داد که نورجلال جلالی، سرپرست وزیر صحت، با مقامات بین‌المللی صحتی دیدار کرد تا درباره تقویت بخش صحتی افغانستان، رسیدگی به چالش‌ها، و تأمین کمک‌های بین‌المللی گفتگو کند. این دیدار در حالی صورت می‌گیرد که طالبان تحصیل زنان در رشته‌های طبی را ممنوع کرده‌اند، اقدامی که با انتقادات جهانی مواجه شده است. کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان (UNHCR) گزارش می‌دهد که ۱۷.۹ میلیون نفر در افغانستان به کمک‌های صحتی نیاز دارند، در حالی که میزان مرگ و میر مادران و کودکان بسیار بالا و سوءتغذیه به‌طور گسترده‌ای شیوع دارد.

بیانیه مشترک در مورد عقب‌نشینی حقوق زنان در افغانستان تحت حاکمیت طالبان: در تاریخ ۹ دسامبر، سازمان‌های فمینیستی همبستگی خود را با زنان و دختران افغان که از زمان تسلط طالبان در ماه اگست ۲۰۲۱ با عقب‌نشینی شدید حقوق خود مواجه شده‌اند، اعلام کردند. آن‌ها خواستار اقدام فوری بین‌المللی برای رسیدگی به این نقض‌ها شدند. خواسته‌های آن‌ها شامل موارد زیر است:

- حمایت از زنان و دختران افغان:** دولت‌ها و سازمان‌های منطقه‌ای باید طالبان را تحت فشار قرار دهند تا دسترسی زنان به آموزش، اشتغال، آزادی رفت و آمد و سایر حقوق اساسی را بازگردانند.
- شمولیت در تصمیم‌گیری:** زنان افغان باید مشارکت کامل در توافقات صلح و سیاسی داشته باشند؛ حذف آنها مشروعیت را تضعیف می‌کند.
- عبور امن برای پناهنده‌ها:** کشورها باید مرزها را برای پناهندگان افغان، به ویژه زنان و کودکان، باز نگه دارند و گزینه‌های پناهندگی و اسکان مجدد را فراهم کنند.
- آزادی بیان:** از آزادی بیان خبرنگاران، به ویژه خبرنگاران زن که با تهدیدات روبرو هستند و در شرایط نامطمئن در تبعید زندگی می‌کنند، حمایت کنند. رسانه‌های مستقل افغانستان باید حفظ شود.
- حمایت از مدافعان حقوق بشر زنان:** منابع و بودجه بیشتری برای حمایت و توانمندسازی زنان افغان فراهم گردد.
- بهرسمیت‌شناختن آپارتاید جنسیتی:** آپارتاید جنسیتی را به‌عنوان یک جرم بین‌المللی به منظور مبارزه با سرکوب سیستماتیک، به ویژه در افغانستان، قانون‌گذاری شود.
- حمایت از پاسخگویی:** اقدامات قانونی علیه افغانستان برای نقض کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان (CEDAW) در دیوان بین‌المللی دادگستری (ICJ) تشویق و تأکید شود.

